

SANOMALEHTIMIEHET

Jokaisen tämän yhteiskunnan jäsenen velvollisuus olisi miettiä, etsiä ja esittää keinoja pahojen ilmiöiden hävittämiseksi, niiden vaikutuksen pienentämiseksi ja taas oikeiden ihmiskunnan edistystä harrastavien kansalaisten arvon ja vaikutuksen kohottamiseksi.

Minulla ei tällä kertaa — ikävä kyllä — ole tilaisuutta täyttää tätä minun kohdalleni lankeavaa jälkimmäistä velvollisuutta, mutta tunnen sisimmässäni vastustamatonta ja vilpittöntä halua osottaa kansalaisilleni erään sellaisen koko ihmisjoukon, joka, jos mikään, ansaitsee siveellisen yhteiskunnan tuomion.

Tarkoitan sanomalehtimiehiä.

Miehiä, jotka tahriivat miljoonia paperiarokkeja jokaisena päivänä ja jokaisena yönä ja jotka sen kautta tuottavat yhteiskunnalle vahinkoa. Miehiä, jotka musteen haaskauksella, kynien kulutuksella, kirjoituskoneiden räikkäämisellä, pöytien ja tuolien säännöllisen ja järjestelmällisen hivutuksen kautta haaskaavat yhteiskuntahyödyllistä työtä. Miehiä, jotka kävelevät loistavissa verhoissa, ilman työtä, ilman, että he olisivat koskaan, ikinä ajatelleetkaan mistään muusta kuin konnankoukuista koko maailmaa vastaan. Miehiä, jotka syövät viidesti päivässä ja juovat kuin merisaukot ja tekevät tätä useimmiten niiden kunnollisten ihmisten laskuun, joiden armosta heidän olemassaolonsa vain on mahdollinen.

Tarkoitan loisina eläviä sanomalehtimiehiä, joiden olemassaolon tähden vielä suuri osa muutakin ihmiskuntaa joutuu olemaan hyödyttömänä — näiden heittäiden orjuudessa. Sanomalehtimiehet voivat kerskua rajattomasta vallastaan, sillä yhteiskunta pitää suuren joukon ihmisiä varsinaisessa työssä, joiden tehtävänä on koota ja järjestää niitä oksennuksia sidettävämpään muotoon, joita sanomalehtimiesten siksukset maailmalle ulostavat — heidän tehtävänsä on saattaa nämä sellaiseen muotoon, että ihmiset eivät heti huomaisi niitä törkyyyksiä eikä surkeuksia, jollaisina kirjoitukset sanomalehtimies-

ten käsistä pääsevät. Tästä heidän tulisi olla kiittollisia kirjaltajille, mutta osaavatko he kiittää. Jospa he edes ymmärtäisivät, mitä kiittämisellä tarkoitetaan.

Sanomalehtimies toimittaa sanomalehteä. Lehti on pohjaltaan kappale viatonta paperia. Toimittajat töhertävät sen täyteen. He täyttävät sen. Älkää kyselkö millä tavalla se tapahtuu. Jos tahdotte säilyttää kollomaisen kunnioituksenne niitä miehiä kohtaan, jotka teille lehden toimittavat, niin älkää tulko uteljaaksi. Älkää koskaan kurkistako niiden verhojen taakse, joissa ne miehet työtään tekevät ja jota työtä te ehkä olette ihmetellen katselleet. Mutta hitusenkin kokemusta, vähäkin ymmärrystä niiden juttujen — juorujen, kuten te suvaitsette sanoa — eristelyssä, joita sanomalehtimiehistä liikkuu, riittää teille osottamaan mittamattoman määrän kavalluksia, joista tavallinen kuolevainen aina ja joka paikassa kansanvaltaisissakin maissa saa hengellään hirsipuussa vastata.

Kaikki mitä sanomalehtimiehet ovat, ovat ne sitä teidän kustannuksellanne. He varastavat aiheet teidän elämästänne. Heillä ei ole hiventäkään mitään hyvää ihmisille esitettävää. Kaikki mitä heillä on, on puhdasta perkelellisyyttä. Vääristely, valehtelu, pirulleminen ja sotkeminen — ne ovat heidän ainoaa omaisuuttaan. Niissä on heillä monopoli. Koko muu maailma kärsii tästä. He ovat maailman vitsauksena. Onneton se ihminen, joka sanomalehtimiehen on siittänyt ja synnyttänyt.

Tarkastakaa ympäristöänne ja te huomaaatte kuinka rauhallinen ja onnellinen tämä maailma ilman sanomalehtimiehiä olisi.

Politiikka, mikä olisi sekään, jos ei olisi sanomalehtimiehiä. Oisipa vain tavallista keskustelua, hiljaista, pientä viatonta kinailua ehkä tosin, mutta joka vain innostuttaisi kaikkia ihmisiä. Se olisi toinen toistensa vaatimatonta ja meille kaikille hyödyllistä arvostelua, jota toimitettaisiin vilpittömästi kaikkia kohtaan. Mutta annas olla kun sano-

malehtimiehet pääsevät siihen. Lahjomiset, valheet, uhkailut, paljastukset ja kauheat torailut astuvat silloin päivänjärjestykseen tälläkin, niin tarpeellisella ja hyödyllisellä elämämme alalla. Satoja sivuja, tuhansia palstoja kyhäävät kokoon sanomalehtimiehet jokaisesta puheesta, esityksestä ja päätöksestä, mitä poliitikoitsijat ovat pitäneet, tehneet tai päättäneet. He värittävät ja maalaavat nämä mitä synkimmillä väreillä, tai ylistävät mitä autuaallisimpaan korkeuteen, riippuen siitä miten heille milloinkin on edullista. Ei löydy maailmassa yhtään räavitöntä sanaa, eikä petoksen eikä kieräilyn muotoa, jota nämä hulltiot eivät tällöin käyttäisi. Hieno, kohtelias ja maällinen keskustelu poliitikoitsijain keskuudessa maalaataan mitä helvetillisimmäksi kaksintaisteluksi, joka lukijan silmiin tuo paljon kauhistuttavimpia näkyjä, kuin espanjalainen härkätaistelu viisi sataa vuotta sitten. Tavallisesti tämä on tapahtuva muka eri puolueisiin jakautumisen perusteella, mutta minä olen sitä mieltä, että se itse asiassa johtuu heidän synnyillisistä ominaisuuksistaan — seikka, joka on omiaan suuressa määrin asettamaan kysymyksen alaiseksi heidän todellisen sukujuurensa — ja siitä, että he tahtovat jännittää maailmaa, hurmata kevyesti ajattelevia ihmisiä ja siten saada niistä rahat pois lehden tilaushintoina tai yksityisnumeroiden myynnin kautta.

Ja katsokaamme, kun joku viatontakin laatua oleva erimielisyys eli kinaisuus astuu esiin eri valtojen välille, kuinka sanomalehtimiehet ovelalla taidollaan sitä käyttävät hyväkseen kiihoitukseen ihmisten mieltä. Tällaiset erimielisyydet tavallisesti päättyisivät kuten katupoikien riidat, aiheuttamatta mitään suurempia törmäyksiä ilman tätä onnetonta ihmisryhmää. Kun he kuulevat hitusenkin tällaisesta, ryhtyvät he häikäilemättömämmästi toimeensa. Otisikot ei asettavat suuret kuin manttaalimman takapuoli, alaotsikot tiukat, vähäsanaiset mutta kausa tähtäävät — tuhoa ennustavat viittaukset ja teksti täynnä mitä lieittäviä, mutta hienossa muodossa — pohjaltaan mitättömistä asioista kokoon kyhättyä suureksi vaaraksi kuvailtua kauhunäytelmää, jota

sitte viaton ihmiskunta karvojaan pöyristellen lukee, kuuntelee ja ihmettelee. He innostuvat ostamaan lehtiä. Sama peli uudistuu päivä päivältä säännöllisesti. Viidohon lukijat uskovat, he innostuvat, kiihko kasvaa. Sanomalehtimies jatkaa kiihoitustaan. Valehtelee, väristelee, kaivaa vuosikymmeniä vanhoja asioita esiin ja kansa hölmistyneenä uskoo niitä mielettömyyksiä, mitä tämä nyt jo onnistumisestaan kynsäään hykertelevä kirottu sakkii järjestelmällisesti levittää.

Nyt hän odottaa uutisia. Suuria tappioita ja suuria voittoja. Niistä hän näkee untakin. Satojen tuhansien murhaamista hän katselee suurimmalla nautinnolla. Jos tappiot ovat pienet, valehtelee hän ne suuremmiksi. Jos hänen vastustajansa on voittanut, sanoo hän sen hävinneen. Hän ei välitä miten hän puhuu tai kirjottaa. Kaikki on vain reklaamia. Jos telillä olisi joskus tilaisuus nähdä sitä iloa, mikä heidän keskuudessaan syntyy silloin, kun sähkösanoma tuo tiedon kymmentuhattukuisen ihmislauman kaatumisesta, tuhattukuisen joukon murhaamisesta, lapsilauman menettymisestä, kymmenmiljonaisen maakunnan tai miljoonakaupungin hävittämisestä, tuhattusielua sisältävän matkustajalavan hukkumisesta, satojen ihmisten tulipalossa kärventymisestä tai saman verran rautatieonnettomuudessa kuolemista, niin tälle silmänräyksessä seivisi tämän maailman huutavin epäkota. Se riemu on sanoin kuvaamaton, helvetillinen — se on symboli: kuva siitä tanssista mitä pirut helvetissä tanssivat silloin kuin lihavin ja mahtavin piispa siirtyi heidän joukkoonsa, tai villien indiaanien sotatanssista silloin, kun heidän päällikkönsä on onnistunut tuomaan tusinan valkoisten lapsien päänahkoja omaan leiriinsä. Sanomalehtimies tietää tällä kaikella taas voivansa vaikuttaa ihmislin, saavan rahaa, mainetta ja kunniaa. Ja kun hän tässä tarkoituksessa onnistuu, ei hän välitä vaikka koko maailma jonakuna päivänä menisi tuhkaksi, jos vain hän, sanomalehti ja lukijat jäisivät jällelle. Hän hyvin tietää näiden loppujen kanssa pian pääsevänsä niin pitkälle, etteivät ne kauvan kukkoille hänen vastuksiin. Minusta oikeastaan näyttää, et-

tei sanomalehtimiesten tarkoitus olekaan sen enempi eikä vähempi kuin koko maailman hävittäminen ja että tämä tapahtuu vain reklaamitarkoituksessa, siksi, että saisivat komeita uutisia ja siksi että he saavat olla pirullisia, jonka minä lasken heidän ainoaksi ominnakeiseksi ominaisuudekseen.

Mutta sanomalehtimies ei tyydy ainoastaan näiden yleisten asioiden kautta saamaan ihmikunnalle vahinkoa. Jokapäiväisessä ja mitä yksinkertaisimmassakin kanssakäymisessä on sanomalehtimiehellä oma osansa ja heiltä ei puutu keinoja häväistäkseen, parjatakseen ja painaakseen teitä, ja vain harva, jonkun erikoisen onnen potkauksen kautta saavuttaa heidän suosionsa. Jos olet nuorimies ja himoitsevasti silmääit neitoseen, tekee hän sinusta heti seuraavassa numerossaan raai'mman raiskaajan. Häneltä ei puutu keinoja eikä sisua jatkaa sinun painamistasi siihen asti, että olet konna jokaisen siiveellisen ihmisen silmissä ja sinun läytyy kierrellen ja kaarrellen ihmisten katseita lymyillä hyvin ala-arvoisessa seurapiirissä. Jos olet nuori nainen ja silmäniskullasi ilmaiset jalompia tunteitasi toiseen sukupuoleen kuuluvalla nuorukaiselle, niin jo sanomalehtimies, joko kirjoittaa sinusta hävyttömän uutisen, tai painaa mieleensä käyttääkseen tekoa illettävänä esimerkkinä moraalisen tunteen rappeutumista käsittelevässä artikkelissaan seuraavalla viikolla. Sinä hyvin ymmärrät, mikä kolaus kohtasi sinun ihannoitua tulevaisuuttasi ja saat itseäsi lohduttaa ainoastaan sillä, ettet ole ainoa näiden tunnottomien elävien kynissä, joilta he ovat onnellisen tulevaisuuden likaan polkeneet. Jos nuori mies ja nainen osottavat myötätuntoisuutta toisilleen ja sen huomaa sanomalehtimies, on hän kylliksi julkea asettamaan tästä mitä katalimman häväistysjutun lehteensä ja riippuu vain sattumasta, ettei asianomaiset joudu viattomista kosketuksistaan vastaamaan tuomioistuimen edessä. Tätä he saavat aikaan. Jos olet aviomies ja et huomaa tehdä kyllin kunnioitettavia liikkeitä vaimoasi auttaessaan pukemisessaan, saa sanomalehtimies aiheen kirjoittaa uutisen sinun perheesi hajoamisesta ja sinun tai vaimosi ryhtymisestä toimenpi-

teisiin avioeron hankkimisesta. Jos olet puhellut kunniallisista asioista toisen miehen vaimon kanssa, saa hän aiheen kirjoittaa sinun olleen tekemisissä tuomioistuimen kanssa toisen miehen vaimon anastamisesta. Jos sinut on nähty kaupungin varsinaisella kapakkakadulla, on hänellä sisua kirjoittaa poliisikamarissa yönsä viettäneiden nimiluetteloon sinunkin nimesi ja sen kautta tuottaa sinulle vastoinkäymisiä. Jos olet äänekkäästi puhunut kadulla on hänellä otsa valhehdella poliisin pienesseen sinua ja siten vahigoittaa sinua ja mainettasi. Kuulut mihin kansaluokkaan tahansa, olet mies tai vaimo, nuori tai vanha, jokatapauksessa nämä kiljuvat koirat ovat ympärilläsi ja sinä et voi maailmalta salata pienintäkään asiaasi — ne aina etsivät tilaisuutta sinun ja lähimäisesi kalvamiseksi.

Jos olet riittaantunut naapurisi kanssa, tai vaan käyttäydyt epäkohteliaasti häntä kohtaan, keittää sanomalehti sinusta kama'an sopan. Jos olet velkaa, haukkuu sanomalehti sinua kelvottomaksi, laiskaksi roikaleeksi. Jos olet saamista, haukkuu se sinut tunnottomaksi koronkiskojaksi, kelvottomaksi rotköksi, joka haluaa menestyä toisten nylkemisellä. Jos olet rääsyinen, näkee se sinussa rikoksellisen heittilön, suuren konnan, joka olisi ammuttava ja hirtettävä. Jos olet köyhä, haukkuu se sinua saamattomaksi, tuhmaksi ja koettaa esitellä keinoja miten sinusta ja kaltaisistasi maailma helpommin pääsis. Sinä ihmettelet, mutta sanomalehtimiehelle tämä kaikki on selvää. Hän nauttii tästä kaikesta. Tällainen on hänen elämänsä suurin onni.

Sanomalehtimies on ärtyinen kuin käärme, hermostunut ja kiukkuinen. Hän on paha morsiamelleen, piru vaimolleen ja kahu lapsilleen. Hän ei milloinkaan näytä olevan muiden ihmisten kaltainen eikä vertainen. Hän on itserakas narri, houkkio, joka luulee maailman olevan olemassa vain itseään ja sanomalehteään varten. Hän ajattelee kaikesta vain sanomalehden kannalta. Hän ei tavallisesti antaudu keskusteluun tavallisista hyödyllisistä asioista. Hän luulee ymmärtävänsä kaikki ne. Hän on tuhma kuin aasi ja viekas kuin emäpiru. Hän hautoo keinoja saa-

dakseen lehteensä hävyttömää juttuja, ilettäviä pajastuksia, kamalia kertomuksia, hirvittäviä artikkeleja. Ja mitä synkimpää ja tärisyttävämpiä uutisia kaikesta maailmasta. Jos luulet pääseväsi hänen suosioonsa silloin kuin hän koko lailla ihmisten tapaan kanssasi keskustelee, erehdyt surkeasti. Hän saattaa olla kohtelias, mutta itse asiassa on hän aina pirullinen. Jos hän puhuu säädyllisesti, tapahtuu se vain tapain kunnioittamisesta, mutta oikeastaan tulisi hänen synkästi kirotta ja muita sanoja käyttää vain sanojen siteinä. Jos hän on olevinaan ystävällinen, tapahtuu se vain siksi, että hänen tarkoituksenaan on johdattaa sinut tai sinun kauttasi jotkut muut saatanolleiseen salahautaan. Hän toivottaa sinulle onnea vain siksi, että sinäkin vuorollasi tulisit keuhumaan siinä keitossa, jota he ihmiskunnan turmiksi raatelevalla mielellään aina ovat sekoittamassa.

Jokaiseen kadulla vastaanantulijaan ja jokaiseen liikkeeseen hän katsoo tuijottaa kuin krokotiili Niilin virrasta. Hänen päänsä näyttää olevan ruumiin muun osan kanssa verrattain vähäisessä kanssakäymisessä, se vilkkuu kuin kurjella. Jos hän huomaa jotain erikoista, muuttuu katseensa saalimaiseksi kuin nälkäisen tikkerin ja kaikenlaiset villit vaistot tekevät hänen silmissänsä sopukoissaan lakkaamatta työtät uusien kaubistuksien virittämiseksi maailman suureksi harmiksi, ja vastustukseksi. Kaikkialla liikkuu hän tarkoituksella löytää uusia uhreja, hän kuluttaa säästämättä energiansa vastustusvoimattomien oijoiden etsimisessä, jotka sitten painetaan siihen alimpaan lätkäkköön, josta ei yksikään elävä olio vielä tähän päivään asti ole ylös onnistunut pääsemään. Ja sinä et ollenkaan tiedä, milloin tämän kaiken saat omalla kohdallasi kokea. Älä koskaan pyri oikaisemaan heidän uutisiaan, vääristelyään tai valheitaan. Älä taivaan nimesä tee sitä. Yhdeksässäkymmenessä yhdeksässä tapauksessa sadasta sanomalehtimies ei oikaise mitään. Hänen tapanaan ei ole kuulla totuutta. Ei ole harvinaisuus, että hän sinun oikaisuvaatimuksesi perusteella innostuu kirjoittamaan entistä paljoa pirumman ja mu-

sertavamman pätkän. Sinä et pääse näiden lurjusten kanssa koskaan kunnolliseen sanaluun. Ne katkaisevat sinulta tilan ja sinä aat nykertyä sinä moskassa mitä he tällaisissa tapauksissa yhä ehommmin vuodattavat ylitsesi.

Maailmassa ei löydy mitään niin pyhää, jota hän ei häväisisi, ei mitään niin kunniaakasta, jota hän ei pilkkaisi, ei niin laupasta, jota hän ei haluaisi rangaista, ei niin viatonta, jota hän ei haluaisi kostaa. Hänen ominaisuuksiinsa kuuluu tappaa kymmenen miestä siellä, missä yksi on loukkaantunut, murhata kaksikymmentä siellä missä yksi on kuollut ja tehdä itsemurha siellä missä joku on sormellaan tehnyt pienen vähinkohaavan peukaloonsa. Hänen tapansa on hävittää kylä siellä, missä mökki on palanut ja hänen tapansa on tehdä kaikkia niitä ilkeyksiä mitkä maailmassa ovat mahdollisia ja enemmän kuin muu maailma yhteensä osaa ajatellaakaan. Hän häväisee, talaa, pilkkaa, tekee rikoksia ja harjoittaa mitä katalinta menettelyä tässä mallikepoisessa maailmassa ja tässä asuvien ihmisten keskuudessa. Sanomalehtimies murhaa, raiskaa, pelottaa, hävittää, rosvoaa ja ryöväää ja tekee mitä hirmuisimpia töitä, mutta ne tapahtuvat vain ilettävissä — teidän mielestänne kunniallisissa — lehtitoimistoissa ja tämä viaton maailma — jalon ihmiskunnan onnellinen paratiisi — kärsi kaikkea tätä. Miten onnellinenkaan olisikaan maailma ilman sanomalehtimiehiä. Miten hiljaista, miten työntä ja rauhallista ja miten ystävällistä ja viehättävää olisikaan elämä ilman näitä, tätä erikoista roistosakkia, näitä ilettäviä konnia ja lurjuksia.

Sen tähden: Älä hyvä lukija sääli heitä. He eivät sitäpaitsi sääliä ymmärrä. Älä pidätä vihaasi heitä kohtaan. Älä kohtelee heitä ihmisinä, he eivät ansaitse sitä. Sinun ja kaikkien muiden kunnollisten ihmisten pyhän velvollisuus olisi rvhtyä toimenpiteisiin, jotka tarkoittaisivat tämän ilettävän rodun hävittämistä niin, ettei heistä jäisi jällelle kuin joku tusina housun naappia ja muutamia kärvettyneitä riekaleita niistä luista, jolta he pääkoppallejuna suojustimena ovat eläissään käyttäneet.

Neekeri.